

**КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ «Черкаський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних працівників
Черкаської обласної ради»
Протокол від 31.08.2026 №3

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора КНЗ «Черкаський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних працівників
Черкаської обласної ради»
Наталія ЧЕПУРНА
Наказ від 31.08.2026 № 73

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів загальної
середньої освіти
«Соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти в умовах
реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»**

Розробники: комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» (Харитонова С. М., завідувач навчально-методичного центру психологічної служби).

Напрямок підвищення кваліфікації: соціально-педагогічний супровід та механізми захисту прав дитини.

Розроблено на основі типової програми: Типової програми підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів загальної середньої освіти «Соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», (наказ МОН України від 29.07.2026 № 1256)

Термін дії програми: з 31.08.2026 до 31.08.2031 року.

Рецензенти:

Павло Теслюк, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психологічної та економічної освіти КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Оксана Ткаченко, директор комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Тальнівської міської ради Черкаської області», практичний психолог Тальнівського академічного ліцею Тальнівської міської ради Черкаської області.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми зумовлена реформуванням базової середньої освіти та необхідністю оновлення соціально-педагогічного супроводу підлітків відповідно до вимог Нової української школи. Особливої уваги потребують питання соціальної адаптації, психосоціального благополуччя, підтримки дітей вразливих категорій, профілактики насильства, булінгу та інших соціальних ризиків.

Стрімкий розвиток цифрових технологій актуалізує формування безпечної поведінки підлітків у цифровому середовищі, протидію кібербулінгу та іншим онлайн-загрозам, а також ефективне використання цифрових інструментів у роботі соціального педагога.

В умовах сучасних суспільних викликів важливими є також розвиток життєстійкості здобувачів освіти, підтримка їхнього життєвого й освітнього вибору та налагодження міжпрофесійної і міжвідомчої взаємодії. Програму укладено з урахуванням сучасних освітніх і правових реалій та актуальних потреб професійної діяльності соціального педагога.

Цільова група: соціальні педагоги закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 год (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми. Програма у повній мірі враховує специфіку підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів загальної середньої освіти та передбачає організацію короткострокових курсів з інтенсивним графіком навчання впродовж 2 тижнів (навчальний тиждень понеділок - субота).

Теоретична складова програми реалізується за допомогою інтерактивних відеолекцій, вебінарів, відеоконференцій тощо. Практична складова – через практикуми, навчальні тренінги, майстер-класи із використанням технологій дистанційного навчання.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу для дистанційного навчання у синхронному режимі: комп'ютерна техніка (комп'ютер, вебкамера, мікрофон або ноутбук), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа інституту як суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна у синхронному режимі (онлайн).

Навчальні заняття в синхронному режимі при дистанційній формі навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів.

У разі вимкнення електроенергії або інших об'єктивних причин, які унеможливають підключення слухача до занять у синхронному режимі, за його запитом буде надана можливість переглянути відеозапис заняття.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення та розвиток професійних компетентностей соціальних педагогів закладів загальної середньої освіти щодо здійснення соціально-педагогічного супроводу

здобувачів базової середньої освіти, спрямованого на їхню соціалізацію, адаптацію, інтеграцію, захист прав, безпеку та підтримку психосоціального благополуччя відповідно до державних стандартів освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання щодо особливостей соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти на етапі переходу до базової середньої освіти в умовах реформи НУШ;
- систематизувати знання щодо нормативно-правового регламенту професійної діяльності, вимог до ведення документації в електронній формі, захисту персональних даних та безпечної роботи в цифровому середовищі;
- ознайомити з сучасними моделями партнерства з учасниками освітнього процесу та технологіями соціально-педагогічної підтримки здобувачів освіти вразливих категорій, зокрема тих, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- сприяти набуттю практичних навичок кейс-менеджменту сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах (СЖО), моделювання соціального складника індивідуальної програми розвитку (ІПР) для учнів з особливими освітніми потребами (ООП) та розроблення індивідуальних стратегій соціального патронажу й адаптації учнів;
- сформулювати практичні вміння щодо використання діагностичного інструментарію та здійснення соціально-педагогічної підтримки здобувачів освіти в інклюзивному освітньому середовищі;
- забезпечити глибоке розуміння механізмів міжвідомчої взаємодії та організації координації спільних дій з уповноваженими суб'єктами й службами для оперативного реагування на цифрові загрози та випадки насильства;
- удосконалити вміння застосовувати цифрові, профілактичні та відновні практики, здійснювати міжпрофесійну й міжвідомчу взаємодію для запобігання та реагування на булінг, кібербулінг, насильство й інші соціальні та цифрові ризики.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: сформовано з урахуванням нормативно-правових актів у сфері загальної середньої освіти (законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказу МОН від 22.05.2018 №509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»), галузевих стандартів вищої освіти зі спеціальності 231 «Соціальна робота», а також актуальних завдань соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану та вимог Нової української школи, зокрема здатність:

- надавати соціально-педагогічну підтримку учасникам освітнього процесу;
- здійснювати представництво та захист прав і законних інтересів здобувачів освіти;
- планувати, організовувати та забезпечувати всі рівні соціально-педагогічної профілактики щодо дотримання

соціально-правових норм, безпечної поведінки та життєвих навичок учасників освітнього процесу;

- організовувати та забезпечувати процес відновлення соціального функціонування, адаптації та інтеграції здобувачів освіти;
- здійснювати міжпрофесійну та міжвідомчу взаємодію для забезпечення соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти.

Очікувані результати підвищення кваліфікації.

- знання нормативно-правових засад та сучасних підходів до соціально-педагогічного супроводу здобувачів базової середньої освіти;
- уміння застосовувати діагностичний інструментарій, цифрові сервіси та технології соціально-педагогічної підтримки;
- здатність здійснювати соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти вразливих категорій та застосовувати елементи кейс-менеджменту;
- уміння планувати й проводити соціально-педагогічні тренінги та заходи з розвитку життєстійкості, адаптації й соціальної інтеграції учнів;
- здатність застосовувати алгоритми профілактики та реагування на булінг, кібербулінг, насильство й цифрові загрози;
- готовність до міжвідомчої та міжпрофесійної взаємодії, командної роботи й партнерства з учасниками освітнього процесу.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: три практичні завдання – до 30 балів (по 10 балів), підсумкове тестування – до 70 балів. Практичні завдання оцінюються за повнотою, відповідністю вимогам, обґрунтованістю та практичною спрямованістю: 8–10 балів – високий рівень; 5–7 – достатній; 0–4 – недостатній. Успішним є результат не менше 75 балів зі 100, з них не менше 18 балів за практичні завдання, та здійснення рефлексії результатів навчання.

Документ про підвищення кваліфікації: за результатами виконання програми педагогічним працівникам видається сертифікат, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі якого відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).

Вартість: 680 гривень.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні та практичні заняття, а також самостійна робота слухачів. Особливістю практичних занять є спільне виконання завдань, проведення досліджень, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з нормативними документами, аналіз методик, практик та можливостей закладу освіти.

Заходами підсумкового контролю є тестування та самооцінювання навчання за програмою (Google-форми), що сприятимуть комплексній оцінці засвоєння матеріалу й формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань.

Зміст програми складається з 3 модулів та 10 взаємопов'язаних тем. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою: виконання трьох практичних завдань – до 30 балів (по 10 балів), підсумкове тестування – до 70 балів. Прохідний бал за практичні завдання – 18 із 30 балів, загальний прохідний бал – 75 зі 100. Завершення навчання передбачає також рефлексію результатів навчання. За умови виконання зазначених вимог учасники отримують документ про підвищення кваліфікації (сертифікат).

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 4 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Особливості професійної діяльності соціального педагога в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти					
Тема 1.1. Нормативно-правовий регламент діяльності соціального педагога в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти	1	1	1		3
Тема 1.2. Психосоціальні особливості здобувачів базової середньої освіти	1	1			2
Тема 1.3. Основні напрями соціально-педагогічного супроводу здобувачів базової середньої освіти	1	1			2
Тема 1.4. Цифрова трансформація робочого простору соціального педагога	1	2			3
Разом за модулем	4	5	1		10
МОДУЛЬ 2. Соціально-педагогічний супровід безпеки, адаптації та психосоціального благополуччя учнів					
Тема 2.1. Діагностичний інструментарій та супровід соціальної адаптації й соціокультурної інтеграції учнів	1	2	1		4

Тема 2.2. Соціально-педагогічна профілактика поведінкових ризиків та безпеки здобувачів освіти в цифровому просторі	1	1			2
Тема 2.3. Інструменти та алгоритми діяльності соціального педагога із запобігання та протидії булінгу (цькуванню) і кібербулінгу	1	2	1		4
Разом за модулем	3	5	2		10
МОДУЛЬ 3. Соціально-педагогічні технології підтримки благополуччя та соціальної адаптації здобувачів базової середньої освіти					
Тема 3.1. Технології тренінгового супроводу соціокультурної інтеграції та згуртованості учнівських колективів	1	2			3
Тема 3.2. Соціально-педагогічний супровід життєвого вибору здобувачів освіти в умовах НУШ		2			2
Тема 3.3. Соціально-педагогічні технології захисту прав та інтересів дітей вразливих категорій		2	1		3
Разом за модулем	1	6	1		8
Підсумкові заходи				2	2
Усього	8	16	4	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Особливості професійної діяльності соціального педагога в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти

Тема 1.1. Нормативно-правовий регламент діяльності соціального педагога в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти.

Модернізація функцій та напрямів діяльності соціального педагога в контексті реформи Нова українська школа та впровадження Державного стандарту базової середньої освіти. Законодавчий регламент захисту прав дитини та надання соціально-педагогічних послуг в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти. Правовий регламент ведення документації соціального педагога, зокрема в електронній формі. Командна взаємодія практичного психолога та соціального педагога.

Тема 1.2. Психосоціальні особливості здобувачів базової середньої освіти.

Вікова динаміка розвитку та психофізіологічні зміни підлітків у другому циклі базової середньої освіти. Соціальна ситуація розвитку

сучасного підлітка під впливом воєнних дій, міграційних процесів та вимушеного дистанційного навчання. Вияви гострого та хронічного стресу. Специфіка підліткових криз, трансформація авторитетів, поведінкові ризики, ризики соціальної дезадаптації та механізми соціального захисту підлітків.

Тема 1.3. Основні напрями соціально-педагогічного супроводу здобувачів базової середньої освіти.

Загальна характеристика та зміст основних напрямів соціально-педагогічного супроводу здобувачів базової середньої освіти. Стратегічне планування соціально-педагогічної діяльності на засадах холістичного підходу до благополуччя учнів. Технологія ведення випадку (кейс-менеджмент) у роботі зі здобувачами освіти та сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах. Соціальний складник індивідуальної програми розвитку здобувача освіти з ООП та роль соціального педагога в роботі команди психолого-педагогічного супроводу.

Тема 1.4. Цифрова трансформація робочого простору соціального педагога.

Нормативно-правове регулювання цифровізації діловодства. Сучасні вимоги щодо ведення документації в електронній формі. Організація безпечного хмарного робочого простору соціального педагога. Застосування онлайн-платформ і цифрових сервісів для дистанційного проведення соціометричних досліджень, експрес-діагностики, мікроклімату учнівських колективів та автоматизованої обробки результатів (Google Forms, Classtime, Test Pad тощо). Використання інструментів генеративного штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini, Copilot тощо) та автоматизованих текстових і графічних редакторів. Використання ШІ для аналітики, узагальнення даних, підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів із дотриманням вимог конфіденційності, академічної доброчесності й захисту персональних даних.

МОДУЛЬ 2. Соціально-педагогічний супровід безпеки, адаптації та психосоціального благополуччя учнів

Тема 2.1. Діагностичний інструментарій та супровід соціальної адаптації й соціокультурної інтеграції учнів.

Методи та стандартизований інструментарій соціально-педагогічної діагностики: інструменти оцінювання соціальної ситуації розвитку та соціального функціонування здобувачів освіти. Особливості соціальної адаптації та реінтеграції ВПО, дітей, які повернулися з-за кордону, проживали на тимчасово окупованих територіях або зазнали інших наслідків війни. Алгоритми індивідуальної та групової роботи. Проектування соціально-педагогічних програм і проєктів.

Тема 2.2. Соціально-педагогічна профілактика поведінкових ризиків та безпеки здобувачів освіти в цифровому просторі.

Сучасні тренди та чинники девіантної поведінки підлітків. Профілактика соціальних ризиків та негативних соціальних явищ. Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки в цифровому середовищі. Профілактика онлайн-грумінгу, секстингу, кібершантажу та інших цифрових загроз. Ризики використання

генеративного ШІ для створення шкідливого контенту, дипфейків, маніпуляцій і шантажу. Формування цифрової стійкості та навичок розпізнавання онлайн-ризиків.

Тема 2.3. Інструменти та алгоритми діяльності соціального педагога із запобігання та протидії булінгу (цькуванню) і кібербулінгу.

Нормативно-правовий регламент запобігання та реагування на випадки булінгу (цькування), кібербулінгу та насильства. Роль соціального педагога в роботі комісії з розгляду випадків булінгу. Алгоритми виявлення, фіксації, документування, повідомлення, реагування, перенаправлення та супроводу випадків булінгу і кібербулінгу, зокрема пов'язаних із використанням ШІ та поширенням дипфейків. Відновні практики, шкільна медіація та діяльність служб порозуміння. Протидія онлайн-хейтингу в учнівських цифрових спільнотах. Координація міжвідомчої взаємодії у складних випадках.

МОДУЛЬ 3. Соціально-педагогічні технології підтримки благополуччя та соціальної адаптації здобувачів базової середньої освіти

Тема 3.1. Технології тренінгового супроводу соціокультурної інтеграції та згуртованості учнівських колективів.

Методологічні засади та практика впровадження програм розвитку життєстійкості здобувачів освіти згідно з вимогами Нової української школи. Технології сприяння психосоціальному благополуччю учнів та охороні психічного здоров'я. Методика розроблення, структурування та проведення соціально-педагогічних тренінгів.

Тема 3.2. Соціально-педагогічний супровід життєвого вибору здобувачів освіти в умовах НУШ.

Роль соціального педагога в забезпеченні гармонійного розвитку особистості та її позитивної соціалізації. Аналіз впливу мікросоціуму на готовність учнів до вибору освітньої траєкторії, подолання гендерних і соціальних стереотипів у професійному самовизначенні. Технології підтримки та практичного профорієнтування.

Тема 3.3. Соціально-педагогічні технології захисту прав та інтересів дітей вразливих категорій.

Ідентифікація та характеристика здобувачів освіти вразливих категорій. Алгоритми дій соціального педагога у разі виявлення ознак жорстокого поводження. Соціально-педагогічний супровід та підтримка родин, які постраждали внаслідок воєнних дій. Координація міжсекторальної та міжвідомчої взаємодії із соціальними службами, службами у справах дітей, закладами охорони здоров'я, центрами життєстійкості, ветеранськими просторами та іншими ресурсами громади відповідно до потреб дитини й сім'ї.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Аналіз нормативно-правових засад діяльності соціального педагога.
2. Розроблення алгоритму міжвідомчої взаємодії у професійному кейсі.

3. Створення цифрового інструменту експрес-діагностики учнівського колективу.
4. Розроблення плану соціально-педагогічного супроводу здобувача освіти вразливої категорії.
5. Моделювання алгоритму реагування на випадок булінгу/кібербулінгу.
6. Розроблення фрагмента соціально-педагогічного тренінгу для підлітків.
7. Моделювання заходу з підтримки соціальної адаптації та життєвого вибору учнів.
8. Аналіз професійного кейсу щодо захисту прав та інтересів дитини.
9. Розроблення алгоритму реагування соціального педагога на випадок ШІ-кібербулінгу/поширення дипфейку.
10. Моделювання ведення випадку дитини/сім'ї в СЖО з визначенням суб'єктів міжвідомчої взаємодії та ресурсів громади.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Створити перелік нормативно-правових актів України (Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства»), що регламентують діяльність соціального педагога закладу освіти.
2. Створити діагностичний інструмент обравши одну з цифрових платформ (наприклад, *Google Форми* з налаштованими формулами, *Mentimeter*, *Typeform* або спеціалізовані сервіси на кшталт *Соціометрія онлайн*). Створити короткий опитувальник (5–7 запитань) для експрес-діагностики мікроклімату класу.
3. Складіть план індивідуального супроводу дитини пільгової категорії або ВПО. Розпишіть заходи за трьома векторами взаємодії: робота з дитиною, робота з класом (інтеграція), взаємодія з батьками/опікунами.
4. Опрацювати алгоритми реагування соціального педагога на сучасні цифрові загрози (кібербулінг, онлайн-грумінг, кібершантаж, дипфейки) та визначити можливості застосування відновних практик і міжвідомчої взаємодії.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про внесення змін до Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : наказ МОН від 29.05.2025 № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0787729-25#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
2. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти: постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
3. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : Закон України від 13.01.2005 № 2342-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 4. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах : постанова КМУ від 01.06.2020 № 585. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 5. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 6. Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти: наказ МОН від 26.02.2020 № 293. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-spryamovanih-na-zapobigannya-ta-protidiyu-bulingu-ckuvannyu-v-zakladah-osviti> (дата звернення: 25.08.2026).
 7. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України: наказ МОН від 22.05.2018 № 509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 8. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів загальної середньої освіти «Соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» : наказ МОН від 29.07.2026 № 1256. URL: https://drive.google.com/file/d/16gaaOHGmAyWAC5vRJQNbAlZftO-Lkr_e/view?usp=drive_link (дата звернення: 25.08.2026).
 9. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 10. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 21.03.1991 № 875-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 11. Про охорону дитинства: Закон України від 26.11.2001 № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
 12. КОНЦЕПЦІЯ розвитку психологічної служби у системі освіти на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/705-2026-%D1%80#Text> (дата звернення: 25.08.2026).

13. Методичні рекомендації щодо організації діяльності психологічної служби у системі освіти у 2026/2027 навчальному році. URL: <https://drive.google.com/file/d/1OOe4JLtya7GTzAJdr99EGDB6XjXXQa6y/view> (дата звернення: 25.08.2026).

Основна література

1. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник / Андреськова В. Л., Байдик В. В., Войцех І. В., Калашник О. А. та ін. Київ : ФОП Нічога С. О., 2020. 196 с. URL: https://la-strada.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/posibnyk_protydiya-nasylstvu_-dodatok.pdf (дата звернення: 25.08.2026).
2. Методичні рекомендації «Перша психологічна допомога: Алгоритм дій» / Додаток до листа МОН від 04.04.2022 № 1/3872-22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1387729-22#Text> (дата звернення: 25.08.2026).
3. Пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти України в 2025/2026 навчальному році: лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 07.07.2025 № 21/08-586. URL: <https://imzo.gov.ua/2025/07/07/lyst-imzo-vid-07-07-2025-21-08-586-pro-metodychni-rekomendatsii-priorytetni-napriamy-roboty-psykholohichnoi-sluzhby-u-systemi-osvity-ukrainy-v-2025-2026-navchal-nomu-rotsi/> (дата звернення: 25.08.2026).
4. Профілактика деструктивної поведінки підлітків / Т. Журавель, І. Паньок, М. Лехолетова та ін. Київ : Вид-во ФОП Черненко К. В., 2022. 144 с. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/documents/destructive-behavior> (дата звернення: 25.08.2026).

Додаткова література

1. Кібербулінг: що робити, коли вас або вашу дитину цькують в інтернеті. URL: <https://phc.org.ua/news/kiberbuling-scho-robiti-koli-vas-abo-vashu-ditinu-ckuyut-v-interneti> (дата звернення: 25.08.2026).
2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/259> (дата звернення: 25.08.2026).
3. Кращі практики психолого-педагогічного супроводу та підтримки учасників освітнього процесу в умовах воєнних дій і збройних конфліктів, надання соціально-психологічної допомоги постраждалим від насильства та торгівлі людьми. URL: <https://imzo.gov.ua/psykholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robot-a/materialy-dlia-vykorystannia-v-roboti-pid-chas-voienykh-diy/krashchi-praktyky-psykholoho-pedahohichnoho-suprovodu-ta-pidtrymky-uchasnykiv-osvitn-o-ho-protse-su-v-umovakh-voienykh-diy-i-zbroynykh-konfliktiv-nadannia-sotsial-no-psykholohichnoi-dopomohy-postrazhda/> (дата звернення: 25.08.2026).

4. Керівництво із впровадження соціальних послуг для сімей з дітьми в громадах. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/documents/spilno-new-services-handbook> (дата звернення: 25.08.2026).
5. Матеріали UNICEF Матеріали про психічне здоров'я для всієї родини. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/family-mental-health> (дата звернення: 25.08.2026).
6. Кібербулінг – що це та як це зупинити? URL: <https://www.unicef.org/ukraine/cyberbullying> (дата звернення: 25.08.2026).
7. Посібник «Як ти? Уроки з психології для школярів (10–14 років)». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/02/02/Yak.ty.Uroky.z.psykholohiyi.dlya.shkolyariv-10-14.02.02.2024.pdf> (дата звернення: 25.08.2026).